

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an . . . . . 800 Lei Parohiile cl. II. . . . . 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . . . 600 Lei Pentru particulari . . . . . 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prof. 1000 Lei Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	---

Prof. Ion Petrovici—Filosoful și Literatul

Masiva personalitate a filosofului și literatului Ion Petrovici domină întreg câmpul spiritualității românești contemporane.

Toate manifestările D-Sale, de distins literat, de subtil metafizician și istoric filosofic, de inegalabil ministru al Culturii Naționale și Cultelor conturează armonios activitatea multilaterală a unuia dintre cei mai dotați fii ai neamului românesc.

Di Ioan Petrovici este în literatură *un maiorescian* convins și fanatic. Ca fost elev al ilustrului tască *Titu Maiorescu*, d-l Ion Petrovici își țese toate amintirile sale literare în jurul acestei figuri venerabile a scrisului românesc.

Di Ion Petrovici este în filosofie *un realist critic* de marcă autentică și originală. El este singurul filosof român, care aprobă, fără rezerve și duplicități dialectice, cele două mari afirmații spiritualiste: *existența lui Dumnezeu și nemurirea sufletului*.

În timp ce filosofia românească ne prezintă privescerea haotică a unei furtuni nimici-toare deslănțuită contra pozițiilor creștine, ale cărei fulgere sunt îndreptate, în ultimul timp, direct în inima Bisericii ortodoxe, de d-l *Lucian Blaga*, filosofia d-lui Ion Petrovici oferă, în toate operele sale, pacea și liniștea gânditorului pentru care marile probleme ale cunoașterii și ale existenței au intrat în albia rezolvărilor adevărate și definitive.

Di Ion Petrovici este, în sfârșit, ca ministru al Culturii Naționale și al Cultelor, *un creștin adevărat și credincios*, care a știut să scoată acoante de-o sinceritate unică în istoria acestui departament, fiindcă cuvintele sale rostite în fața Sfântului Sinod, cât și cele expuse în decretul-lege de desființare a sectelor încă sunt vii în amintirea tuturor acelor ce slujesc Biserica lui Hristos.

Filosofia românească, cu toată nobila intenție a d-lui Lucian Blaga, de a se autonomiza și elibera din cadrele ortodoxiei, este aproape în întregime sa tributară concepțiilor filosofice apusene, care nu au avut de fapt nimic comun cu ortodoxia noastră românească.

Consecvenții acestor concepții de import, filosofii români au avut o singură atitudine, unanim împărtășită: *de a nu fi credincios adevărilor creștine, atunci când faci filosofie, artă sau literatură*.

Această atitudine era dictată mai ales de teama lipsei de originalitate și de creativitate care amenință pe oricare filosof, mai ales pe acela care rămâne în cadrele Bisericii ortodoxe.

Filosof original și creator nu poate fi cineva decât în afara Bisericii ortodoxe, care este statică, fixă și definitiv dezvoltată din punct de vedere doctrinal?

Spiritualitatea românească a asistat și asistă de atunci încoace stupefiată la producțiile filosofice cele mai necredincioase naționale, din câte s'au produs în vreo țară din Europa.

Nu contestăm că necredința a înflorit și înfloresce și în Germania și în Franța și în Italia, dar alături de necredință înfloresc în aceste țări rom-catolice și albele crisanteme ale credinței celei mai curate.

Victor Cousin, Lotze, Eucken, Scheler, Kierkegaard, Gingersohn, Louis Lavelle, Jaspers, M. Blondel, Peter Wust, Gabriel Marcel, Martin Buber, René Le Senne, N. Berdiaeff, N. Hartmann, Martin Heidegger, sunt considerați drept „*adevărați căutători de Dumnezeu*”, iar curente, ca: *neospiritualismul indeterminist*, reprezentat de filosofi de marcă, ca: *F. Ravaisson, J. Lachelier, E. Boutroux, A. Foaillé, A. A. Cournot, H. Poincaré, A. Carrel*, etc. *neotomismul*, reprezentat prin: *J. Maritain, E. Gilson, A. D. Sertillanges, Garrigou-Lagrange, Orestano, Olgiati, Mignosi* și *neokantianismul*, reprezentat prin: *Charles Renouvier* și *Charles*

Sacrestan nu-și mai fac niciun secret din tendințele lor vădit îndreptate spre un nou drum al Damascului și spre o nouă Canossă, plină de cele mai autentice crize existențiale, de sbucium dialectic și de lacrimi.

Numai la noi, filosofia românească mai este patronată de concepții vădit ostile sau mascate, dar toate necredincioase și îndepărtate de pe pozițiile creștinismului.

Ca exemplificări servim: *energetismul determinist al lui C. Rădulescu-Motru, materialismul lui P. P. Negulescu, Posescu, Comanescu, M. Ralea, etc. evoluționismul lui M. Uță, ateismul lui M. Florian, etc.*, spre a nu ne extinde mai mult, iar *căzul d-lui Lucian Blaga* este sinteza tuturor acestor ostilități.

Filosoful și literatul Ion Petrovici este radical opus acestor curente necredincioase ce circulă în filosofia românească și totuși este un filosof și un literat mare și un creator original.

Niciun studiu filosofic de-al D-Sale, fie el mai vechiu (*Teoria noțiunilor, Introducere în metafizică, Cercetări filosofice, Felurite, Valoarea omului, Schopenhauer, Viața și opera lui Kant, Figuri și concepții contemporane, Dincolo de zare, etc. etc.*), fie el mai nou (*Fulgurații filosofice și literare, Studii istorico-critice*) nu atinge cu ostilitate doctrina sau viața creștină.

Din contră, paginile acestui filosof sunt pline de adevărate imne de laudă la adresa concepției despre adevăr și viață a Bisericii creștine (Vezi: *Creștinism și naționalitate, în Fulgurații*, p. 150.) Persoana și opera d-lui Ion Petrovici ocupă, de aceea, un loc aparte în cadrul spiritualității ortodoxe românești.

Acest loc este loc, pe drept meritat, al unui apologet providențial dăruit neamului românesc, pentru anihilarea multelor curente și concepții filosofice ostile formelor și fondului nostru ortodox de viață.

Prof. Dr. Petru Rezuș

Suferințele din Ghetsimani

Terminând „cu cântări de laude“ ultima cină, predestinată a se veșnici în amintirea veacurilor, comunitatea celor doisprezece ucenici se destrămă... Unul dispăru în bezna nopții și a pierzaniei. Unsprezece porniră cu Invățătorul spre Muntele Măslinilor.

Momentul poticnirii lor, nu avea să întârzie mult...

Trecură „viroaga Chedronului“ urcând tăcuți coasta Măslinilor. O pasăre țâșni speriată, dintr'un stufăriș. Apostolii tresăriră. Fălfăitul dispăru ca o fluturare tristă de destin... Furați în cadența gândurilor, pașii lor urcau automat muntele celui mai înfricoșat sbucium... Iși puneau întrebări și nu găseau răspuns. Le era ființa răvășită de negre presimțiri. Dece a început Invățătorul „a da semne de tulburare și de întristare“? Și le vorbise cu un sentiment de învăluitoare duioșie: „Voi toți vă veți sminti de Mine în noaptea aceasta“... Toți? Și vulcanicul Petru și duiosul Ioan? Toți?

Cuvintele persistau sinistru, obsedant, în sufletul lor tulburându-i, istovindu-i...

Invățătorul, înfășurat în tristețile Lui, merge tăcut...

Prin rariștea măslinilor luna plină își despletia argintul, prelungind umbrele arborilor până în grădina Ghetsimani.

Aici se opriră. Răsufletul pământului ravăn, ca o fantasmă, sub umbrele măslinilor.

Noapte liniștită sub priveghiul stelelor. O liniște grea, apăsătoare. O liniște prevestitoare de furtună...

„Rămâneți aici, până Mă voi duce acolo și Mă voi ruga“ rupse Invățătorul tăcerea.

Trei îl mai urmară câțiva pași. Acestora le mărturisii: „Intristat este sufletul Meu până la moarte“. Apoi se depărtă de ei „ca la o aruncătură de piatră“.

Apostolii priviră în lumina lunii, silueta Invățătorului, estompată de umbrele măslinilor, depărtându-se...

Piroteala — efectul profundelor agitații psihice, — trăgea perdele de umbră între ei și Invățătorul lor... Și El rămase singur...

Singur... Nu este o împrejurare accidentală, singurătatea aceasta, ci un moment psihologic, atât de necesar tristeții profunde care cere singurătatea. În fața celor mai grele momente, omul rămâne, fatal, singur, chiar dacă este înconjurat de dragostea semenilor. În focarul în care se consumă ființa omului, la răspântiile mari ale vieții, nimeni nu poate intra...

Care să fie înțelesul acestei profunde tristeți a Domnului? Frica de moarte? De necunoscut?

Teologii au meditat mult asupra acestei tristeți și filosofii au emis felurite aprecieri asupra ei. Același neînțeles însă, stărue la sfârșitul tuturor eforturilor minții omenești.

Un sentiment de respect și, în același timp, de nepuțință, ne oprește parcă, să cugețăm asupra acestei „drame din Ghetsimani“. Nici cea mai genială intuiție umană n'ar putea

prinde, în lumină clară, experiențele psihologice ale „Om-Dumnezeului” Iisus Hristos.

Și totuși... trăirea Mântuitorului, în realitatea trupului omenesc, supus tuturor condițiilor biologice și psihologice — întru toate asemenia nouă, afară de păcat — este accesibilă, într-o măsură oarecare, sensurilor noastre și, în același timp, ispititoare pentru cugetarea noastră.

Vieța Mântuitorului trebuie privită cu credință și cu dragoste. Numai prin acea funcție intuitivă a iubirii, omul poate prinde unele reflexe din viața sufletească a Mântuitorului în manifestările ei sufletești.

Tristețea Domnului, interpretată în latura ei de adâncime și trăire în omenescul naturii Lui, este o stare sufletească care precede realizarea operelor de proporții neobișnuite.

O stare de tensiune nervoasă, prinsă în volbura unor mistuitoare neliniști.

E starea omului care realizează în sine, prin sublimări launtrice, opera pe care trebuie s'o dea omenirii.

Tristețea e apanajul sufletelor mari...

E neliniște, zbucium, suferință... O suferință care purifică și luminează.

Tristețea ca sete de Etern, de Frumos, de Adevăr, este o predestinare, o chemare, o miruire hărică.

Tristețea pentru bunurile inferioare și efemere ale lumii, este o suferință apăsătoare, sufocantă — este un păcat.

Tristețea pentru valorile eterne, este o formă a suferinței care deschide toate resorturile sensibilității umane, copleșindu-le cu mirisme de vis, de reverie. E năzuință înfrigurată spre izvoare eterne. De aceea ea condamnă la izolare, la detașare de lume... căutând o integrare în armoniile care plutesc deasupra ei...

Tristețea este o îndrăzneată atitudine în fața tainelor vieții, iar suferința ei provine, poate, dintr'un sentiment de neputință în fața neînțeleșului acestor taine. Omul trăește, poate, în cea mai mare intensitate, suferința dorului de a cunoaște misterele care-l înconjoară, dar eforturile lui nu ajung niciodată la totală satisfacție. Necuprinsul stăruie chinuitor, dincolo de eforturile lui.

Și aici este deosebirea esențială între tristețea omului de rând și cea a Mântuitorului. Fiul lui Dumnezeu *posedă* o totală cunoaștere a operei Sale. Nu-i rămâne nimic necunoscut. Nici o latură întunecoasă.

Când se apropie clipa supremă — clipa morții — Omenescul tresări și se înfioră. Apoi prin cea mai cumplită suferință, natura omenească — însușită de Fiul lui Dumnezeu —

și împărtăși deplin cunoașterea celei mai sublime opere, la care avea să participe Dumnezeu și Omul.

Iisus își cunoaște sfârșitul pământesc. El contemplă. Năzuește spre el cu toată înfrigurarea. Trăește intens, clipă cu clipă — clipe care umple veacurile — amănuntele dramei Sale, la sfârșitul căreia stăruie, sângerând, semnul expierii Sale... Simte intens reacțiile cărnii. Simte zdrobirea cărnii, pătrunderea piroanelor. E scaldat în sudoare rece. Sângele-i svăcnește puternic. Erupe... Se amestecă cu sudoarea... Dar nu cedează durerii.

Natura Lui omenească primește crucea...

Suferința Lui este eroică, triumfătoare...

Și era necesară această suferință.

Crucea se aureolează luând raze din zdrobirea naturii omenești.

Jertfa apare liberă, conștientă, personală și cu atât mai sublimă și merituosă.

Opera Mântuitorului, cași viața Lui „teandrică”, trebuia să izvorască din acea minunată impletitură de har și sudoare...

Putea natura omenească să nu se înfioare în fața acestei clipe?

De aceea în suferința Lui atât de umană — suferința umanității întregi — Iisus caută parcă, un sprijin sufletesc în compasiunea martorilor Săi de totdeauna.

Dar ucenicii dorm.

Mulțimile care L-au primit triumfal, dorm neștiutoare... Nefericită cetate încremenise parcă, sub poleiul razelor de lună. Dintre ai Săi, unul singur veghea. Veghea Trădătorul, furișându-se pe sub ziduri, înfricoșat de propria-i umbră. Începuse și zbuciumul lui. Și el avea să săvârșească o faptă mare, o faptă de care vorbesc veacurile: cea mai mărșavă faptă. Și el se zbuciuma. Ce fac eu? Ce fac?... Li răspundeau, fatidic, tăcerile nopții: Fiul pierzării nu mai poate da 'napoi...

Dece toate aceste odioase preliminarii ale morții pe cruce — trădarea, prinderea prin mișelnică trădare, procesul, batjocurile, părăsirea și lăpădarea celor dragi, etc. — ? Acestea nu puteau lipsi fără a întuneca jertfa depe cruce?...

Când învățătorul reapăru în fața ucenicilor, greu desmeticiți, aceștia, uluiți, nu mai surprinseră în jurul feții Lui, orbitoarea lumină taborică ci stropi de sudoare încremeniți pe fața Lui rece și îndurerată.

Mai puteau ucenicii să-I dea vreun sprijin moral?

Suferințele Mântuitorului sunt dincolo de limitele puterii omenești.

Contemplându-și Singur măreția operei, în perspectiva veacurilor și a cerului, Iisus se izolă din nou de ucenicii Săi. Adâncindu-se în singurătate, căuta izvoarele eterne, de întărire, ale rugăciunii.

„Și fiind în zbuciumul durerii, cu mai mare stăruință se ruga. Iar sudoarea lui, ca picături mari de sânge, picura pe pământ“...

Pr. Dr. Marcu Bănescu

In legătură cu Cartea de Rugăciuni

a P. S. Sale Episcopului Veniamin.

Orice am spune și oricât am încerca să camuflăm, — cum s'ar zice, — realitatea, dar trăim într'o vreme când lumea e prea puțin înclinată spre rugăciunea adevărată. Peste mulțimile de credincioși ai sfintei noastre Biserici cari sunt și mădulare ale Statului, plutește o atât de nebunească încredere în sine, încât tot ceace face cineva, socotește că numai prin puterile sale proprii săvârșește, fără alt ajutor de Sus.

Din starea aceasta de adevărată trufie, isvorăște acea slăbire a cugetării echilibrate, însuflețirea pentru fapte mari și alese, pe lângă rățacirile de tot soiul.

Omul care nu se roagă pierde legătura cu Dumnezeu imitând pe Lucifer, scoțând mintea și inima sa de sub stăpânirea ocrotitoare a Tatălui.

Dar, *Dumnezeu este izvorul*. Deci precum nerodnicia pomului e datorită lipsei de îngrijire și de umezeala apei, tot așa și înrăutățirea omului se întemeiază pe neprecurmata pierdere a atingerii sufletului său cu *Izvorul cel vecinic* din care își soarbe și își prinde toate tăriile vieții.

În avânturile lor de gândire unii cugetători au asemănat pe om cu o corabie și n'au greșit; alții l-au asemănat cu o mașină și nici aceștia n'au spus un neadevăr. Se știe însă, că o corabie pentruca să-și ajungă ținta ei spre limanul dorit fără a se scufunda în adâncuri, trebuie să plutească peste valuri, ocolind stâncile ce-i stau în cale. Tot astfel și mașina pentru a ajunge la locul orânduit trebuie să urmeze un drum anumit pregătit pentru ca mersul să-i fie neprijmădit.

Prin urmare, omul pentru tot ce înfăptuește și creiază în folosul său, pune și anumite reguli, cari oridecâteori sunt călcate în picioare, se răsună aducând pagube și pierderi sângeroase.

Am înțeles să ne construim atâtea ș'atâtea unelte pe cari le mânuim cu dibăcie în folosul nostru, neînțelegând în același timp că și noi

sînd o unealtă în mâna Creatorului, avem nesțărnută datorință de a împlini și urma numai legile și orânduelile puse de El pentru buna noastră viațuire.

Trei lucruri ne-a temeluit Dumnezeu nouă și ni le-a impus ca porunci:

Să ne rugăm,

Să muncim,

Să iubim pe aproapele ca pe noi înșine.

De împlinirea acestor trei porunci a legat Dumnezeu toată fericirea omului pe pământ și în viața cea viitoare. Netăgăduit că într'o măsură oarecare se pare că lumea respectă cât de cât aceste porunci, totuși cea mai neglijată și mai uitată este rugăciunea.

Și nu doară că noi nu ne rugăm — deși o bună parte nu ne rugăm deloc, — ci felul cum ne rugăm.

Când *P. S. Episcop Veniamin* a venit în fruntea Eparhiei și a găsit cu cale să pornească la drum misionar cu tipărirea unei cărți de rugăciuni, a fost acest gest „ca un bun miros de bună mireasmă duhovnicească“ în tot cuprinsul crezului său arhipăstoresc.

Bănățenii prin însăși firea și tradiția lor adânc înbisericită, *cântă și se roagă*. Două calități specifice, perpetuate din neam în neam. Căci în casele lor ori a fost ori n'a fost altă cârticică, totuși găseai și găsești o cârticică de rugăciuni și un caețel de note pentru cântările liturgice sau de alt fel. De mulț nu se mai scosese de sub teasurile Tipografiei o carte de hrană sufletească. Vremurile de războiu, cari au deplasat sufletul spre preocupări multiple necesitau aprinderea candelii în căsuțele sătenilor și prezența Mântuitorului în toate colibecele celor mari și celor mici, în a celor sărmani și a celor fericți. Mai ales când în atâtea familii nu se știe decât durerea și când locul veseliei l'au luat lacrimile și desnădejdea, rugăciunea spre Tatăl Indurărilor a devenit singurul stimulent spre întărire și unicul mijloc de mângăere ca și hrana cea de toate zilele. De aceea Arhipăstorul cel Mare, Vlădica cel încercat în dureri și necazuri, adânc cunosător al sufletelor necăjite și împovărate a dat drumul stocului celor 10.000 de exemplare a primei ediții din Cartea de Rugăciuni, care s'a epuizat până la una.

Mi-aduc aminte cu duioșie de dragostea și înalta râvnă cu care *P. S.* Sa împărțea cu arhierasca mână miilor de credincioși de prin Basarabia mii și mii de iconițe și cârticele editate la Sibiu fie prin sate, sau târguri, fie la răscruci de drumuri, fie pe câmp, pe holde sau

în tot locul unde I-i poposea pasul și-I rostea Cuvântul.

Eram, în misiunea din Basarabia desrobită, pe un dâmb între satu *Gura-Roșie* și orașul *Cetatea Albă*. Din cauza unei pane de motor am fost siliți să stăm locului vreo 2 ore. Câțiva Basarabeni ce se găseau la lucrul câmpului au venit curioși să vadă cine și ce caută motoarele din deal. Noi preoții stăteam deoparte preocupați în lucruri mărunte. P. Sfințitul s'a angajat la vorbă cu acești moldoveni, ce-și țineau în semn de evlavie căciulile în mână și-L ascultau sorbindu-i cuvintele. După ce le-a ascultat păsurile și le-a trăit durerile anului de împilare și surghiun, lucru ce se vădea prin câteva lacrimi ce pornea din adâncurile unui suflet de Părinte, a împărțit prin propria Sa mână zeci de cărți, iconițe, manifeste pe lângă podoaba atâtor sfaturi pe cari acești lucrători ai gliei basarabene, le-au dus în gospodăriile lor, ca semn al dragostei cu care poposisem acolo.

Apoi oridecâteori ne trimitea prin raionul misiunii noastre nu uita să ne spună: *Să nu uitați să împărțiți cărțile ce le aveți.*

— *Aveți destule?*, ne spune P. S. Sa.

— *Mai dă-le un pachet părinte R...*

Și din stocul din mașina Arhiereului de multeori P. S. Sa, ne da cu mâna Sa pachete întregi, cu porunca să le distribuim pe unde trecem.

Câtă mulțumire sufletească vedeam noi pe fețele tuturor când făceam acest lucru, își poate închipui oricare. Copii, femei, bătrâni, oameni de toată mâna, până și notabilitățile satelor ne cereau cu insistență, cărți, icoane și manifeste cu cari puteau să vestească reîntoarcerea lui Dumnezeu Mântuitorul pe meleagurile lor.

Dar după ce s'a reîntors acasă, câte spitale cu ostași, câte școli, câte internate sau alte instituții nu au gustat hrană din cartea P. S. Episcopului Veniamin.

Dar darul nu se împuținează și P. S. Sa a făcut frământătură nouă, scoțând a *II-a ediție*. Complectată în stil și formă, această nouă ediție pornește din nou la drum sufletesc, întâi în granițele eparhiei și apoi mai departe unde se cere rostirea unei rugăciuni bune și potrivite tuturor împrejurărilor din viața fiecărui bun creștin.

Gândul ce însoțește această a *II-a ediție* este adânc și cu tălc consemnat în *Prefața ei*.

„*O mai îndreptăm ca un balsam și mângăere în Domnul și către cei ce zac și suferă prin spitale și pe pat de suferință, îndemuându-i să nu întârzie să caute în ea alinare și nădejde de tămăduire dela „Doftorul sufletelor și al trupurilor“.*”

„*Dorind ca această carte de rugăciuni să fie pentru împrejurările grele prin care trecem cu toții, o Solie a Păcii și a cuceririi Luminii asupra întunerecului, rog pe bunul Dumnezeu ca cei ce vor folosi această carte în ridicarea inimii către Dumnezeu, să-i învrednicească de Lumina și Harul Său pentru bunăstarea și fericirea fiecăruia și spre mărirea lui Dumnezeu“.*”

Să primim cu tot sufletul această cârticică în casele noastre, în școli, în spitale, în viața noastră, în care se cuprinde tot gândul și inima Arhipăstorului nostru, dornic de izbăvirea tuturor, și în curând să-I pretindem și cea de a **3-a ediție**.

Pr. D. V. Anuțolu

Conferința de primăvară

a preoțimii din tractul Făgetului.

Zi de înnoire spirituală și întrarmare duhovnicească a fost praznicul Bunevestiri a. c. pentru preoțimea tractului Făget. În această zi, în cadre înălțătoare, s'a ținut conferința de primăvară, cu spovedirea și cuminecarea preoților.

Cum spunea P. O. Păr. protopop Ioan Muntean în cuvântul de deschidere a conferinței, „noi preoții, cu puține excepții, n'am prea practicat până acum folositoarea îndatorire creștinească de a ne mărturisi“. Intruindu-ne acum a doua oră pentru acest scop, inaugurăm și la noi o rânduială de care făgăduim să ne ținem. Căci într'adevăr „cum cerem noi dela fiii noștri sufletești să împlinescă porunca bisericească de a se mărturisi măcar odată în an, iar noi nu întrebuițăm acest mijloc de mântuire a sufletului“?!

Meditația în legătură cu sf. taină a Mărturisirii a ținut-o păr. P. Crișciu-Surducul-mic. Pornind dela: „Să iubim unii pre alții ca într'un gând să mărturisim“, dupăce închină emoționante gânduri virtuții iubirii, transpune meditația asupra sf. taine a Mărturisirii și asupra necesității ei și pentru preot. Limpede, curgătoare și profundă, meditația păr. Crișciu înfățișează misiunea preotului din timpul de față și de totdeauna: de a fi povătuitor și conducător turmei încredințate lui spre păstorire, nu numai cu cuvântul, ci și cu pilda vieții sale curate. Preotul are îndoită răspundere în fața lui Dumnezeu, atât personală, pentru păcatele proprii, cât și pentru turma încredințată lui spre păstorire. „Din mâna ta voi cere sufletele lor“. Deci, cu cât mai mare răspundere, cu

atât mai bogat prilej de păcătuire. Iar acum ni se dă ocaziunea să ne înprospătăm puterile, să ne reînviorem acțiunile, să putem spăla fața noastră, pentruca în plinătatea vredniciei să cerem Cinstitul și Scumpul Trup și Sânge al Domnului“...

După ce s'au spovedit toți preoții participanți, la ora 10 a. m. se începe sf. Liturgie în sobor de 7 preoți, în frunte cu P. O. Păr. protopop tractual.

La priceasnă, după predica păr. G. Garoiu-Brănești, despre sf. taină a Cuminecătorei, preoții asistenți la sf. Liturgie intră în altar pentru a se împărtași.

La ora 3 p. m. se ține conferința propriu zisă în sala școlii primare.

Cuvântul cald și vibrant al P. O. Păr. Protopop răscolește conștiințe, înalță avântul preoțesc, sugerează intensive preocupări pastorale și trezește însuflețire pentru chemare în aceste momente cruciale ce le străbate Neamul nostru românesc și Biserica strămoșească, amintind — între altele — tuturor celor de față, solicitudinile Mareșalului Conducător al Statului față de Biserică și slujitorii ei; de aci îndatorirea ce ne incumbă de a pune îndoită râvnă pentru împlinirea chemării noastre.

În cadrul conferinței de după masă preoții D. Mereș-Bichigi și Ion B. Mureșianu-Zolt expun, pe rând, tema dată de Centru: „*Preotul și mila creștină. Organizarea ei în parohie*“.

Pregătită temeinic, lucrarea amânduror conferențiarilor — complectându-se unul pe altul — a provocat vii discuțiuni în legătură cu organizarea milei creștine în parohii.

În concluzie se adoptă sugestiile păr. N. Cibian-Temerești de a se uza de consiliul parohial pentru colectarea ofrandelor pe seama celor săraci, procedeu care a dat roade în parohia S. Sale ani de-arândul.

După citirea raportului despre activitatea cercurilor pastorale și după unele comunicări, conferința ia sfârșit.

Pr. D. Nicoară

Ș T I R I

Personale. P. S. Sa episcopul nostru Veniamin, cu gândul mereu la ceice și-au sfârtecat trupul pentru Tară, a vizitat săptămâna trecută rănii din spitalele din Băile-Herculane și Logoj, oferindu-le cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe.

P. S. Sa a rămas profund impresionat de moralul ridicat al raniților.

Tot așa, Sâmbătă în 10 Aprilie a. c., însoțit fiind de secretarul eparhial Pr. Petru Toma, a vizitat pe bolnavii dela Spitalul de Stat din Caransebeș. Cu această ocazie a împărțit fiecărui bolnav câte o carte de rugăciuni, iconițe și cruciulițe. S'a întreținut cu fiecare în parte și le-a dat îndemnuri și sfaturi bune, rămânând adânc mângălați în dureri, în urma pogorârii înaltului lor Arhipăstor la patul suferințelor lor.

Prea Sfinția Sa a participat Vineri în 9 Aprilie la conferința preoților din protopopiatul Caransebeșului, Miercuri în 14 a onorat pe cea a preoților din prot. Mehadiei, ținută în Orșova, iar Vineri în 16 pe a preoților din prot. Logojului. Despre acestea urmează dări de seamă în numărul de Sf. Paști.

Cercul religios Valeaboul s'a întrunit Duminecă în 21 Martie în această parohie. Au oficiat sf. Liturgie în sobor preoții: I. Mihuța, P. Moisescu, P. Bilcă și V. Filip. Săvârșindu-se parastas pentru eroi, a parastat preotul locului I. Mihuța. La priceasnă a predicat preotul P. Bilcă despre *bolnavii vieții creștinești*. La șezătoarea religioasă de după amiază, ținută în localul școlii a fost deschisă de preotul locului care a insistat asupra legăturii dintre preot, învățător și popor. A urmat Vecernia oficiată de acelaș sobor, participând toți credincioșii prezenți. Aci a predicat pr. P. Moisescu despre *lupta sufletului împotriva trupului*. La ședința intimă, ce a precedat încheierea, a vorbit pr. V. Filip despre *lupta împotriva sectelor*.

Acelaș cerc a ținut Duminecă în 4 Aprilie ședință în Rugi cu participarea preoților de mai sus. Programul a fost acelaș. S'a oficiat aci parastas și pentru regretatul preot Petru Suru, care a servit parohia Rugi aproape o jumătate de veac. Preotul I. Mihuța a evidențiat meritele preotului pomenit pentru parohie și pentru Biserică. La Sf. Liturgie a predicat pr. P. Moisescu despre *post și rugăciune*. La șezătoarea de după, masă deschisă de preotul I. Mihuța, învățătorul V. Chesnoiu din Rugi, a mulțumit preoților pentru munca lor religioasă și culturală. La Vecernie a predicat preotul V. Filip despre *dușmanii Bisericii*, iar la ședința intimă pr. P. Bilcă a demonstrat *importanța cercurilor pastorale*.

Cercul pastoral IV Sasca-montană a ținut ședință Duminecă, 28 Martie a. c. în Ilidia. Prezenți preoții membrii afară de unul, bolnav. De față e și protopopul Ioan Oravițan. Se oficiază Vecernia de către păr. protopop, asistat de preoții Gh. Târba și A. Mihailovici. Se rostesc rugăciuni pentru eroi, pentru ostașii luptători, pentru ploaie. Răspunde corul Oastei Domnului din localitate. Urmează ședința publică în Casa Culturală. Program: Trăiască Regele, cântat de corul soc. Sf. Gheorghe, condus de D-na inv. Maria Murgu. Cuvânt de deschidere: pr. Ștefan Ania; *Crucea biruitoare*, conferința preotului A. Gh. Mihailovici; *tabloul celor trei copii orfani* al eroului învățător Ioan Duma: moment înduioșător până la lacrimi; marșuri, coruri, declamări, toate executate de membrii cercului religios Sf. Gheorghe și unele de Corul Oastei Domnului. Pr. Dimitrie Ania, de încheiere mulțumește păr. protopop, preoților, învățătorilor și credincioșilor cari au concurat la reușita serbării. A urmat consfătuirea intimă a preoților.

Cercul religios și pastoral Iam s'a întrunit Duminecă în 4 Aprilie în Iam. Prezenți toți membrii,

afară de doi. Se oficiază Vecernia de prot. I. Oravițan, preoții: Gh. Danescu, I. Râta, C. Dămian, I. Braicher și I. Filca. Răspunde corul tineretului condus de d-l notar cercual Cornel Teodor. Predică pr. C. Dămian despre *suferință*, ca mijloc de întărire în credință. Păr. protopop vorbește despre însemnătatea cercetării sfintei biserici, poruncă sfântă pentru fiecare creștin. Ședința publică se ține în localul școlii. Deschiderea o face păr. Gh. Danescu, bineventând pe oaspeți. Pr. I. Râta: conferință despre *datoria părinților față de copii și cele ale copiilor către părinți*. Conferința o încadrează programul executat de elevii conduși de inv. dir. Ioachim Bogza. De încheiere se aduc mulțumiri de către preotul admin. și de către notarul din comună. Mișcat de concursul ce-și dau organele bisericesti, școlare și administrative aci, protopopul laudă armonia care duce la progres sigur. A urmat ședința intimă cu program de ordin intern.

Manifestație religioasă în Obreja. În Dumineca V-a din Postul mare pentru credincioșii ostași ai Domnului din această parohie a fost îndoită sărbătoare. Din prilejul aniversării a 6 ani dela înființarea a 6 ani dela înființarea Oastei Domnului au ținut să se ostenească aci vrednicii ostași din comunele învecinate: Glimcoca, Iaz. Var și chiar dela Criciova.

La sf. Liturghie a predicat preotul locului Martin Rădoiu, în legătură cu explicarea Evangheliei, despre trufie. După masă la 2 a urmat programul oastei. La vecernie s'a predicat despre smerenie, apoi la sfârșit s'a citit rugăciunea de călătorie îmbărbătând pe ostași veniți din alte părți cari în dragostea lor de biserică au înfruntat oboseala drumului.

Sărbătoarea Sf. Gheorghe căzând anul acesta în Vinerea Patimilor (23 Aprilie) conform rânduielilor bisericesti — slujba ei se va face a doua zi de Sf. Paști.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1962 Bs. 1943.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa No. 16.149/943 din 26 Martie a. c. ne invită să punem în vedere întregului personal clerical și administrativ din subordine următoarele:

Toate cererile de numiri, transferări, detașări și utilizări, gradații sau spor pentru obținerea unor noi titluri de studii, vor fi adresate exclusiv Centrelor Eparhiale, cari — cu îndeplinirea formelor legale — le vor înainta Ministerului spre rezolvare.

În viitor, Ministerul nu va mai da curs

nici unei cereri a personalului bisericesc, care nu va fi înaintată prin Chiriaria de resort.

Ceeace se comunică, spre știre și strictă conformare:

Caransebeș, la 4 Aprilie 1943.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Petru Toma

CONCURS

În baza deciziei Venerabilului Consiliu eparhial 7143 B. 1942, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de preot în parohia de cl. I-a din comuna Margina cu filia Zorani, protopresbiteratul Făgetului, parohie devenită vacantă prin pensionarea pentru limita de vârstă a preotului Serafin Băian.

I. Beneficii:

1. Sesunea parohială în întindere de 33 $\frac{1}{2}$ jug. cadastrale.
2. Un intravilan în întindere de 1 jug. cadastral.
3. Birul parohial uzitat (20 Lei anual de Nr. de casă și 1 Kgr. fasole), cari se ridică la umblarea cu sf. Cruce; $\frac{1}{2}$ la Ajunul Botezului și $\frac{1}{2}$ la Înălțarea sf. Cruci.
4. Venitele parohiale benevole.
5. Nefind casă parohială, preotul ales se va îngriji singur de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație atât la materă cât și la filie.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificația recerută pentru parohii de cl. I-a, precum și binecuvântarea P. S. Sale Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Margina, prin Prea On. Oficiu protopopesc al Făgetului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică să-și arăta dexteritatea în cant, tipic și oratorie, însă nici decum în ziua de alegere.

Margina, din ședința consiliului parohial ținută la 7 Martie 1943.

Președinte:

Pr. Ioan Șerban
adm. paroh.

2-3

Secretar:

Simeon Jurma

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Ioan Muntean
protopresbiter.

CONCURS

Nr. 1614 B/1943.

Renunțând adunarea parohială la dreptul ei de alegere, se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru întregirea prin numire din partea Consiliului eparhial, a parohiei vacante de clasa II din comuna **Petrila**, protopresbiteratul Bisericii-Albe.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estindere de 31 jug. cadastrale. Arabil: 23 jug. și 8 jug. pădure.

2. Stola și birul uzitat.

II. Indatoriri:

1. Nefiind casă parohială preotul numit se va îngriji singur de locuință.

2. Preotul numit este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică sau sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului numit.

Cererile de concurs prevăzute de documentele cuvenite și adresate Ven. Consiliu eparhial, se vor înainta Prea On. Oficiu protopresbiteral al Bisericii-Albe în Răcăjdia.

Caransebeș, din șed. cons. eparh. ținută în 24 Martie 1943.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. R. G. Ancușa

3-3

CONCURS

Renunțând adunarea parohială la dreptul ei de alegere spre a se face prin numire, la Decisul Ven. Consiliu Eparhial din ședința sa din 8 Februarie 1943 se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru ocuparea prin numire din partea Ven. Consiliu Eparhial a postului de capelan (preot ajutor) cu drept de succesiune pe lângă preotul **Ilie Imbrescu** din parohia de clasa II-a din comuna **Mehadica**

I. Beneficii.

1. $\frac{1}{3}$ -a parte din sesiunea II-a parohială de 34 jug

2. $\frac{1}{3}$ -a parte din toate venitele stolare uzitate

3. $\frac{1}{3}$ -a parte din birul parohial răscumpărat în bani dela comuna bisericească.

4. În casa parohială locuind preotul, de locuință se va îngriji capelanul.

II. Indatoriri.

1. Capelanul să îndeplinească toate datorițele preoțești recerute.

2. Să predea religia le elevii școlii primare din loc.

3. Să conducă societatea „Sf. Gheorghe” a tinerilor din loc.

4. Să predice în biserică și afară de biserică la rândul său.

5. Să preleagă temele de educație morală-religioasă tinerilor extrașcolari și premilitarilor.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina capelanului.

Capelanul nu va beneficia de venitele de mai sus pe timpul cât va fi trimis de autoritățile superioare bisericești spre a servi în altă comună.

Cererile de concurs timbrate în regulă prevăzute cu documentele cuvenite adresate Ven. Consiliu Eparhial, se vor înainta Prea On. Oficiu Protopopesec al Mehadiei din **Orșova**.

Mehadica, din ședința consiliului parohial, ținută la 14 Martie 1943.

Președinte:

Mihail Ienea
preot

Notar:

Ilie Draghiciu
s. insp. scl.

2-3

CONCURS

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 6926 B./1942 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru postul de preot la parohia de clasa II-a din comuna **Vârciorova**, protopresbiteratul Caransebeșului, Județul Severin.

I. Beneficii.

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jugăre 533 stj. □.

2. Casă parohială cu grădină și intravilan de 95 stj. □ cu supraedificatele economice necesare.

3. Birul parohial 40 Lei anual de fiecare fum.

4. Venitele parohiale uzitate.

II. Indatoriri.

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici-o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificația recerută pentru parohii de clasa II-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Vârciorova prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Caransebeșului.

Reflecții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cânt. tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Vârciorova, din ședința consiliului parohia, ținută în 14 Martie 1943.

Președinte:

Pr. Boldea Zamfir
adm. parohial

Secretar:

ss. Solomon Popa

Nr. 648/1942.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral ort. rom. Caransebeș la 29 Martie 1943.

Isaia Suru
protopop

2-3